

KOOISTRA

In Eagum melken Jan Teade en Lydia Kooistra binnen een gezinsbedrijf ruim een miljoen liter melk. De komende anderhalf jaar moet er een nieuwe stal worden gebouwd.

Aantal koeien:	118
Aantal stuks jongvee:	105
Melkquotum:	1,052 miljoen
Aantal hectaren:	78 (waarvan 12 ha natuur)
Rollend jaargemiddelde:	9262 4,38 3,61
Levensproductie aanwezige koeien:	21.983
Verwachte tussenkalf tijd:	423
Tankcelgetal:	135.000 cellen/ml

Bedrijfskundige cijfers 2009-2010

Kg melk per ha voeroppervlak:	13.500
Kg melk per vak:	690.000
Variabel deel kostprijs (€/100 kg melk):	6,2
Toeslagrechten/saldo	
nevenactiviteiten (€/100 kg melk):	5,1
Vast deel kostprijs (€/100 kg melk):	8,7
Vervangingsinvesteringen (€/100 kg melk):	1,9
Break-even-melkprijs (€/100 kg melk):	24,7
Werkelijke melkprijs (€/100 kg melk):	30,1

VOLG DE FAMILIE KOOISTRA OP
WWW.MELKWEG2020.NL

Jan Teade en Lydia Kooistra

Jan Teade Kooistra: 'Tot welke bedrijfsomvang blijf je als mens gelukkig?'

Dubben over keuzes

Diverse bedrijven hebben inmiddels een nieuwe ligboxenstal gebouwd met het oog op het quotumloze tijdperk, maar Jan Teade en Lydia Kooistra in Eagum hebben dat bewust nog even uitgesteld. Nu staat deze stap wel voor de deur, maar er zijn nog veel twijfels over onder andere de omvang en het melksysteem.

tekst **Florus Pellikaan**

snel de omzet vergroten en kochten we dus quotum. Dat was destijds ook de enige mogelijkheid om vooruit te komen.'

Land in plaats van quotum

Toen Kooistra's quotum in 2005 ruim een miljoen liter melk telde, werd bekend dat deze productierechten zullen verdwijnen. Het zorgde voor twijfel in het gezin Kooistra, dat naast Jan Teade en Lydia bestaat uit Marit (27), Gido (24), Jillis Jan (12) en Tiemen Lieuwe (10). 'Tot 2005 kocht je quotum en had je het gevoel dat je je bedrijf ontwikkelde, maar dat was daarna voorbij. Het heeft de dynamiek bij ons tijdelijk uit de bedrijfsontwikkeling gehaald', vertelt Jan Teade. 'Wij wilden graag een nieuwe stal bouwen en daarmee eigenlijk geen tien jaar meer wachten. We hebben toen 2,2 ton quotum gekocht en van ons totale quotum 30 procent verleased.' De gedachte hierachter was het gekochte quotum door een ander terug te laten verdienen en zo cashflow te creëren om een nieuwe

stal te kunnen bouwen. 'Dit plan was op zichzelf best goed, maar het dure quotum en de onzekere markt gaven mij toch een slecht gevoel, waardoor we dat quotum weer hebben verkocht.' Kooistra investeerde het vrijgekomen geld vervolgens in 16 hectare land op afstand. 'Het levert ook geen rendement voor de stal, maar het geeft je in ieder geval een beter gevoel dan quotum', vertelt Jan Teade. Spijt van zijn beslissingen heeft hij niet. 'Stel dat ik in de afgelopen jaren de stal had gebouwd, dan had het mijn kostprijs verhoogd en het leverde me niks meer op. Bovendien is over vier jaar het quotum van iedereen even groot. We hebben nu veel afgeschreven en afgelost, geïnvesteerd in toeslagrechten en obligaties en we hebben nu de mogelijkheid om even wat geld te verdienen. Ook dat is gericht op de toekomst. Nu spreekt iedereen nog over financiering per liter quotum, maar dat is in 2015 voorbij. Financiering per liter bedrijfs capaciteit of financiering voor zelfvoorziening in voer en mest zal de nieuwe standaard worden.'

Zomerstalvoeren zorgt voor lage kostprijs

Om met het oog op het einde van de quotering klaar te zijn voor de toekomst, heeft Kooistra nu wel het vaste voornemen om binnen anderhalf jaar de nieuwe ligboxenstal te realiseren. 'We zijn er als bedrijf ook qua ruimte en comfort aan toe en we zijn er fiscaal klaar voor. Daarnaast kunnen we door Maatlat Duurzame Veehouderij ook nog met terugwerkende kracht afschrijven.' Doordat de stalbouw al eerder in het verschiet leek te liggen, heeft Kooistra inmiddels de beschikking over een vergunning voor een stal van 240 melkkoeien en 30 stuks jongvee. Of dit plan ook daadwerkelijk gerealiseerd gaat worden, is nog allerm minst duidelijk. 'We dubben nog over een heel aantal dingen. Bijvoorbeeld over hoe

Misschien melkrobots in de nieuwe stal

groot we moeten bouwen voor de gewenste omvang van een gezinsbedrijf, aangevuld met wat vreemde arbeid. En tot welke omvang blijf je als mens gelukkig?', vraagt Jan Teade zich hardop af.

Traditioneel melken of robots

Ook de keuze voor het melksysteem is nog lang niet gemaakt. 'Op de tekening staat een 2 x 16 melkstal, maar de aandacht verschuift nu langzaam naar robots. Ik melk eigenlijk graag zelf, maar bij het oriënteren op stalinrichting kwam ik bij collega's met robots en het verraste me hoe gelukkig ze waren.' Kooistra bezoekt op dit moment opnieuw veehouders met een robot en probeert in te schatten wat het effect van robotmel-

Ruim jongvee met het oog op de toekomst

ken op zijn bedrijf zal zijn. 'Ik ben nooit de eerste die voor een innovatie kiest. Ik ben namelijk bewust niet op zoek naar stress en ook niet naar de grens van financiering. Maar aan de andere kant ben ik graag koploper van de volgers en wil ik wel in alles bij de beste tien procent horen. Dat geldt voor omvang, maar ook voor de kosten en dat is de afgelopen jaren ook steeds gelukt', vertelt Kooistra. 'Het is mooi om de luxe van zoveel keuzes te hebben, maar moeilijk om ze te maken.' Ondanks de zoektocht heeft Kooistra het doel van de nieuwe stal helder voor ogen. 'De productie van de koeien moet verder omhoog en we willen op termijn weer net zoveel verdienen als nu, maar dan met minder werk.'

De koeien krijgen een aantal maanden per jaar beperkt weidegang

